

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (шести състав)

12 май 2016 година *

„Финансова помощ — Научни изследвания — Седма рамкова програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.) — Проект eDIGIREGION — Решение на Комисията да откаже участието на предприятие — Жалба за отмяна — Срок за обжалване — Начален момент — Недопустимост — Извъндоговорна отговорност — Неимуществена вреда — Достатъчно съществено нарушение на правна норма, с която се предоставят права на частноправните субекти“

По дело T-468/14,

Holistic Innovation Institute, SLU, установено в Посуело де Аларкон (Испания), за което се явяват първоначално R. Muñiz García, впоследствие J. Marín López, адвокати,

жалбоподател,

срещу

Европейска комисия, за която се явява R. Lyaal, в качеството на представител, подпомаган от J. Rivas Andrés, адвокат,

ответник,

с предмет, от една страна, искане на основание член 263 ДФЕС за отмяна на Решение ARES (2014) 710158 на Комисията от 13 март 2014 г., с което се отказва участието на жалбоподателя в проекта eDIGIREGION, и от друга страна, искане на основание член 268 ДФЕС за обезщетение на вредите, които жалбоподателят твърди, че е претърпял вследствие на това решение, в размер на 3 055 000 EUR заедно с лихви, както и, при условията на евентуалност, искане за назначаване на вещо лице, което да установи размера на претърпените вреди,

ОБЩИЯТ СЪД (шести състав),

състоящ се от: S. Frimodt Nielsen, председател, F. Dehousse (докладчик) и A. M. Collins, съдии,

секретар: J. Palacio González, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 14 януари 2016 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: испански.

Решение

Обстоятелства, предхождащи спора

- 1 Жалбоподателят, Holistic Innovation Institute, SLU, е испанско дружество, учредено през юни 2011 г., чиято основна дейност е в областта на телекомуникациите, а именно развойна дейност и консултантски услуги, изследователска и иновационна дейност в тази област. Неговият представител и едноличен управител е бил по-рано председател и управител на дружеството R., спрямо което е открита процедура по доброволна ликвидация през февруари 2012 г.
- 2 През годините 2012 и 2013 жалбоподателят участва в консорциум заедно с петнадесет други дружества и регионални участници, направил предложение да участва в проекта eDIGIREGION (Realising Digital Agenda Through Transnational Cooperation Between Regions).
- 3 Този проект има за цел изготвянето на програма в областта на цифровите технологии чрез транснационално сътрудничество между регионите. Той е започнат от Комисията на Европейските общности в съответствие с Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 година относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.) (ОВ L 412, стр. 1). Проектът eDIGIREGION е предвиден за период от 36 месеца, като финансовото участие на Европейския съюз е в максимален размер от 2 999 971 EUR.
- 4 След като представеното на Комисията предложение на консорциума получава при първото оценяване обща оценка 13 при максимална оценка 15, през февруари 2013 г. започва фазата на преговори с Комисията.
- 5 През април 2013 г. Комисията получава допълнителна информация по-специално относно резултатите от направените по-рано одити на дружеството R., съществуващите прилики между жалбоподателя и дружеството R., както и други данни във връзка с оперативния и финансовия капацитет на жалбоподателя.
- 6 С електронни писма от 28 и 29 май, 12 и 19 юни и 2 юли 2013 г. Комисията иска от жалбоподателя информация относно неговите финансови и оперативни показатели, по-конкретно относно възможностите му с оглед на персонала. Представителят на жалбоподателя отговаря с електронни писма от 29 май, 4, 13 и 19 юни 2013 г.
- 7 С писмо без дата, което видно от преписката е било изготвено на 20 септември 2013 г., Комисията съобщава на жалбоподателя, че е извършила задълбочена оценка на оперативния и на финансовия му капацитет, с оглед на която е приела, че жалбоподателят не е доказал капацитета си да изпълни задачите, предвидени в предложението за проект. Поради това Комисията решава да откаже участието на жалбоподателя в проекта eDIGIREGION.
- 8 С писмо от 30 септември 2013 г. жалбоподателят потвърждава пред Комисията, че е получил писмото, което го уведомява за отказа за участието му в проекта eDIGIREGION. Той оспорва този отказ, като изтъква готовност да представи необходимите доказателства за своя оперативен и финансов капацитет и иска от Комисията да преразгледа оценката си.
- 9 С писмо от 15 октомври 2013 г. Комисията потвърждава получаването на писмото, с което жалбоподателят оспорва отказа ѝ, и съобщава на последния, че ще получи отговор през ноември 2013 г.

- 10 През октомври и ноември 2013, са разменени електронни писма между представителя на жалбоподателя, от една страна, и Комисията и координатора на проекта eDIGIREGION, от друга страна. В писмото си от 29 ноември 2013 г. Комисията уведомява жалбоподателя, че не е забавила умишлено преговорите, нито е разкрила поверителна информация или оказала натиск върху трети лица, от което да е последвало отхвърлянето на участието на жалбоподателя. Тя му потвърждава, че прави преценка на информацията, на която се е основала в решението си да отхвърли участието му в проекта eDIGIREGION, и посочва, че ако новата оценка е положителна, няма да се противопостави на новото включване на жалбоподателя в консорциума. Комисията обаче го уведомява, че новата проверка не може да доведе до спиране на преговорите.
- 11 С писмо от 20 декември 2013 г. Комисията потвърждава и обстойно обосновава преценката си, че участието на жалбоподателя в проекта eDIGIREGION трябва да се отхвърли, поради това че същият не разполага с достатъчен управленчески и административен капацитет, че е предоставил неточно описание на своите технически и научни възможности и че има малък капацитет за съфинансиране.
- 12 На 14 януари 2014 г. жалбоподателят изпраща писмо до члена на Комисията, който отговаря за научните изследвания, науката и иновациите, в което оспорва преценката на Комисията, като излага съображенията си в отговор на доводите на Комисията от 20 декември 2013 г.
- 13 С писмо на Комисията от 13 март 2014 г., изпратено с препоръчана пощенска пратка с обратна разписка и получено на 21 март 2014 г., в приложението към което същата отговаря подробно на доводите на жалбоподателя, тя уведомява последния, че поддържа заключението си, съобщено по-рано с писмо от 20 декември 2013 г., че решението ѝ да го изключи от преговорите вече е окончателно и че то подлежи на обжалване пред Общия съд съгласно член 263 ДФЕС в срок от два месеца, считано от съобщаването на писмото. Комисията уточнява, че отговорите на жалбоподателя на това писмо няма да доведат до спиране на срока за обжалване.
- 14 С писмо от 2 април 2014 г. жалбоподателят уведомява Комисията, че счита преценката ѝ за грешна и че възнамерява да я оспори по съдебен ред.
- 15 На 12 май 2014 г. Комисията отговаря на жалбоподателя, че вече е изложила съображенията за отхвърляне на участието му и че няма какво да добави, доколкото не са представени нови обстоятелства.
- 16 Споразумението за субсидиране е подписано на 28 март 2014 г. без участието на жалбоподателя.

Производство и искания на страните

- 17 На 24 юни 2014 г. жалбоподателят подава настоящата жалба в секретариата на Общия съд.
- 18 По предложение на съдията докладчик Общият съд (шести състав) решава да започне устната фаза на производството. В рамките на процесуално-организационните действия, предвидени в член 89 от Процедурния правилник на Общия съд, последният приканва страните да отговорят писмено на въпрос относно допустимостта на искането за обезщетение. Страните изпълняват това искане в определения срок.
- 19 Устните състезания и отговорите на страните на зададените им от Общия съд устни въпроси са изслушани в съдебното заседание от 14 януари 2016 г.

20 Жалбоподателят иска от Общия съд:

- да отмени решението на Комисията да го изключи от eDIGIREGION,
- да назначи съдебна експертиза и да определи вещо лице за оценка на имуществените вреди, които е претърпял,
- да снесе свидетелските показания на някои координатори на проекти,
- да осъди Комисията да заплати обезщетение за причинените вреди в размер на 3 055 000 EUR заедно с лихви или, при условията на евентуалност, да заплати сумата, определена от вещото лице,
- да публикува решението си по настоящото дело в определени специализирани медии или поне в някои бюлетини на Комисията,
- да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

21 Комисията иска от Общия съд:

- да обяви жалбата за отмяна за недопустима или, при условията на евентуалност, да я отхвърли като неоснователна,
- да отхвърли искането за поправка на вреди като неоснователно,
- да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

От правна страна

По жалбата за отмяна

- 22 Комисията твърди, че жалбата за отмяна е просрочена и следователно недопустима. Тя поддържа, че обжалваното решение е съобщено на жалбоподателя на 21 март 2014 г. и че жалбата за отмяна е подадена едва на 24 юни 2014 г., тоест след изтичането на срока за обжалване. В дубликата Комисията добавя, че обжалваното решение поражда правните си последици от момента, в който е съобщено на неговия адресат, без да е необходимо публикуване. Освен това оригиналът на жалбата, носещ електронен подпис, бил изпратен на 20 май 2016 г. с електронно съобщение, въпреки че подаването на процесуални актове по електронен път било възможно само чрез приложението e-Curia. На следващо място, подписаният оригинал на жалбата бил постъпил в секретариата на Общия съд едва на 14 юни, тоест след изтичането на допълнителния десетдневен срок, предвиден в член 43, параграф 6 от Процедурния правилник на Общия съд от 2 май 1991 г.
- 23 Жалбоподателят поддържа, че жалбата е допустима. Той посочва, че срокът за обжалване започва да тече, считано от публикуването на обжалваното решение, и че в писмената защита не е посочена дата на публикуване. Жалбоподателят поддържа също, че подписаната с цифров сертификат жалба е подадена в срока за обжалване още преди публикуването на обжалваното решение. Той добавя, че предоставеният от Общия съд срок за отстраняване на недостатъците на жалбата е бил спазен. По време на съдебното заседание жалбоподателят се позовава на необходимостта от зачитане на правото на ефективни правни средства за защита и на наличието на извинима грешка.

- 24 Следва да се припомни, че съгласно член 263, шеста алинея ДФЕС жалбите за отмяна трябва да бъдат подадени в срок от два месеца, считано, в зависимост от случая, от публикуването на обжалвания акт, от неговото съобщаване на жалбоподателя или, при липса на съобщаване — от деня, в който той е узнал за него. Също така съгласно член 297, параграф 2, трета алинея ДФЕС решенията, които посочват адресат, както в настоящия случай, се нотифицират на адресатите им и произвеждат действие от момента на това нотифициране. Освен това съгласно член 102, параграф 2 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. срокът за обжалване се удължава еднократно със срок от 10 дни поради отдалеченост.
- 25 Съгласно постоянната съдебна практика срокът за обжалване е абсолютна процесуална предпоставка, тъй като е предвиден с цел гарантиране на яснота и сигурност на правните положения и предотвратяване на всякаква дискриминация или произволно третиране при правораздаването, и съдът на Съюза е длъжен да провери служебно дали той е бил спазен (решения от 23 януари 1997 г., *Соен*, C-246/95, EU:C:1997:33, т. 21, и от 6 декември 2012 г., *Евгораікі Дунатікі/Комисия*, T-167/10, непубликувано, EU:T:2012:651, т. 37).
- 26 В настоящия случай обжалваното решение се съдържа в писмото на Комисията от 13 март 2014 г., изпратено до жалбоподателя с препоръчана пощенска пратка с обратна разписка. Установено е, че същият е получил това писмо на 21 март 2014 г. Впрочем в разглежданото писмо е посочено, че решението за изключване на жалбоподателя от преговорите е окончателно и че съгласно член 263 ДФЕС той може да го обжалва в двумесечен срок от съобщаването на писмото. В последното се уточнява още, че отговорите на жалбоподателя не могат да доведат до спиране на срока за обжалване.
- 27 Следователно, обратно на твърденията, които жалбоподателят изтъква в репликата, обжалваното решение не е трябвало да бъде публикувано и като се отчита срокът за отдалеченост, срокът за обжалване е изтекъл на 2 юни 2014 г.
- 28 Жалбоподателят действително е изпратил жалба с електронно писмо от 20 май 2014 г. Трябва да се припомни обаче, че съгласно член 43, параграф 6 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. датата, на която копие от подписания оригинал на материал по делото бъде получено в секретариата на Общия съд по факс или по електронната поща, се взема предвид с оглед спазването на процесуалните срокове само ако подписаният оригинал на материала по делото бъде депозиран в секретариата не по-късно от 10 дни след получаването му по факс или по електронна поща.
- 29 В настоящия случай оригиналът на жалбата е депозиран в секретариата едва на 6 юни 2014 г., тоест след изтичането на десетдневния срок, предвиден в член 43, параграф 6 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г.
- 30 Освен това посоченият оригинал не съдържа саморъчен подпис на адвоката на жалбоподателя, а саморъчен подпис на жалбоподателя и копие от подписа на неговия адвокат.
- 31 Непредставянето на оригинала на жалбата, подписан от оправомощен за тази цел адвокат, не спада към формалните недостатъци, които могат да се отстранят съгласно член 44, параграф 6 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. Това изискване трябва да се счита за съществено изискване за форма и трябва да се прилага стриктно, така че неговото неспазване води до недопустимост на жалбата след изтичането на процесуалните срокове (решение от 22 септември 2011 г., *Bell & Ross/СХВП*, C-426/10 P, EU:C:2011:612, т. 42; определение от 21 септември 2012 г., *Noscira/СХВП*, C-69/12 P, непубликувано, EU:C:2012:589, т. 22 и 23, и решение от 23 май 2007 г., *Парламент/Eistrup*, T-223/06 P, EU:T:2007:153, т. 48 и 51).

- 32 Трябва да се отхвърли доводът на жалбоподателя относно извинимия характер на допуснатата грешка, обоснован от това, че в испанското право липсата на подпис на адвоката върху жалбата е отстраним порок. Понятието за извинима грешка трябва да се тълкува ограничително и може да се отнася само до изключителни обстоятелства (решение от 22 септември 2011 г., Bell & Ross/СХВП, С-426/10 Р, EU:C:2011:612, т. 47). Подготовката, надзорът и проверката на документите по делото, които следва да бъдат подадени в секретариата, са изцяло отговорност на адвоката на съответната страна и в настоящия случай доводите на жалбоподателя, които той основава на националното право, не позволяват да се приеме наличието на изключителни обстоятелства по смисъла на приложимата съдебна практика.
- 33 Освен това обстоятелството, че в правото на Съюза липсата на подпис на адвоката върху жалбата не е отстраним порок (вж. точка 31 по-горе), не поставя под въпрос правото на ефективни правни средства за защита. Всъщност стриктното прилагане на процесуалните правила отговаря на изискването за правна сигурност и на необходимостта да се избегне всяка форма на дискриминация или на произволно третиране при правораздаването. Макар редът за подаване на жалби и сроковете за обжалване да ограничават правото на достъп до съд, това ограничение не засяга самата същност на основното право на ефективна съдебна защита, още повече че тези правила са ясни и не пораждаат особени затруднения при тълкуването (вж. в този смисъл определение от 21 септември 2012 г., Noscira/СХВП, С-69/12 Р, непубликувано, EU:C:2012:589, т. 33—35 и цитираната съдебна практика).
- 34 От това следва, че предвидените в член 43, параграф 6 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. условия не са спазени и че жалбата, изпратена от жалбоподателя на 20 май 2014 г., не може да се счита за валидно подадена.
- 35 Впрочем жалбоподателят твърди, че е подал жалба, подписана чрез цифров сертификат, в сроковете за обжалване. Жалбата, която е подадена чрез e-Curia на 24 юни 2014 г., обаче също е просрочена, предвид че срокът за обжалване е изтекъл на 2 юни 2014 г.
- 36 От това следва, че жалбата за отмяна трябва да се отхвърли като недопустима, без да е необходимо да се разглеждат доводите на жалбоподателя по същество.

По искането за обезщетение

- 37 На първо място, жалбоподателят твърди, че обжалваното решение представлява нарушение и му е причинило значителни имуществени вреди. Той се позовава на загуба на приходи по отношение на проекта eDIGIREGION, както и на други проекти, и подчертава отрицателните последици по отношение на институционалните клиенти и на конкурентоспособността си. Той оценява вредите си на 3 055 000 EUR и освен това иска да се назначи вещо лице, което да оцени понесените имуществени вреди. На второ място, жалбоподателят се позовава на вредите, които е понесъл поради опетняване на репутацията му от страна на Комисията, което засегнало доверието към него, и иска в това отношение да се публикува и да се съобщи решението на Общия съд.
- 38 На въпрос на Общия съд относно допустимостта на искането за обезщетение жалбоподателят подчертава, че Комисията не се е позовала на недопустимост на това искане, и твърди, че същото е допустимо.
- 39 Комисията оспорва тези доводи и в отговор на въпрос на Общия съд твърди, че искането за обезщетение е недопустимо.

- 40 Трябва да се напомни, че съгласно член 340, втора алинея ДФЕС в областта на извъндоговорната отговорност Съюзът е длъжен, в съответствие с основните принципи на правото, които са общи за държавите членки, да поправи вредите, причинени от негови институции или служители при изпълнението на техните задължения.
- 41 Съгласно установената съдебна практика ангажирането на извъндоговорната отговорност на Съюза за неправомерно поведение на неговите органи по смисъла на горепосочената разпоредба зависи от наличието на съвкупност от условия, а именно неправомерност на поведението, за което са упреквани институциите, наличие на действителна вреда и на причинно-следствена връзка между твърдяното поведение и претендираната вреда (решения от 29 септември 1982 г., *Oleifici Mediterranei*/ЕИО, 26/81, EU:C:1982:318, т. 16; от 9 септември 2008 г., *FIAMM* и др./Съвет и Комисия, C-120/06 P и C-121/06 P, EU:C:2008:476, т. 106 и 164—166, и от 16 октомври 2014 г., *Evropaïki Dynamiki*/Комисия, T-297/12, непубликувано, EU:T:2014:888, т. 28). На следващо място, що се отнася до условието за неправомерност на поведението, за което се упреква съответната институция, съдебната практика изисква да бъде установено достатъчно сериозно нарушение на правна норма, която има за предмет предоставяне на права на частноправните субекти. Решаващият критерий, който позволява да се приеме, че едно нарушение е достатъчно съществено, се състои в явно и сериозно нарушение от съответната институция или орган на Съюза на пределите, наложени на свободата им на преценка (вж. в този смисъл решения от 4 юли 2000 г., *Bergaderm* и *Goupil*/Комисия, C-352/98 P, EU:C:2000:361, т. 42—44; от 17 март 2005 г., *AFCon Management Consultants* и др./Комисия, T-160/03, EU:T:2005:107, т. 93, и от 16 октомври 2014 г., *Evropaïki Dynamiki*/Комисия, T-297/12, непубликувано, EU:T:2014:888, т. 29).
- 42 Колкото до условието за наличие на вреда, отговорността на Съюза може да бъде ангажирана само ако ищецът наистина е претърпял действителна и сигурна вреда, която той следва да докаже (решения от 14 октомври 2014 г., *Giordano*/Комисия, C-611/12 P, EU:C:2014:2282, т. 36, и от 16 октомври 2014 г., *Evropaïki Dynamiki*/Комисия, T-297/12, непубликувано, EU:T:2014:888, т. 30).
- 43 Що се отнася до условието за наличие на причинно-следствена връзка между твърдяното поведение и посочената вреда, от постоянната съдебна практика следва, че тази вреда трябва да е достатъчно пряка последица от твърдяното поведение, като последното трябва да представлява определящата причина за вредата, което ищецът трябва да докаже (решения от 30 януари 1992 г., *Finsider* и др./Комисия, C-363/88 и C-364/88, EU:C:1992:44, т. 25, и от 20 септември 2011 г., *Evropaïki Dynamiki*/ЕИБ, T-461/08, EU:T:2011:494, т. 209).
- 44 Щом едно от трите условия за ангажиране на извъндоговорната отговорност на Съюза не е изпълнено, исканията за обезщетение трябва да се отхвърлят, без да е необходимо да се проверява дали са изпълнени останалите две условия (решение от 16 октомври 2014 г., *Evropaïki Dynamiki*/Комисия, T-297/12, непубликувано, EU:T:2014:888, т. 33; вж. също в този смисъл решение от 15 септември 1994 г., *KYDER*/Съвет и Комисия, C-146/91, EU:C:1994:329, т. 81).
- 45 Следва да се напомни още, че съгласно съдебната практика искането за обезщетение на основание член 340, втора алинея ДФЕС е самостоятелен иск в рамките на правните средства за защита в правото на Съюза, така че сама по себе си недопустимостта на жалбата за отмяна не води до недопустимост на искането за обезщетение (решения от 15 март 1995 г., *SOBRECAF* и др./Комисия, T-514/93, EU:T:1995:49, т. 58, и от 17 октомври 2002 г., *Astipescas*/Комисия, T-180/00, EU:T:2002:249, т. 139).

- 46 Въпреки че страна може да се защити, като предяви иск за обезщетение, без при това никоя разпоредба да я принуждава да иска отмяната на увреждащия я незаконосъобразен акт, тя същевременно не може по посочения начин да заобиколи недопустимостта на искане, което се отнася до същата незаконосъобразност и цели същите имуществени резултати (определение от 26 октомври 1995 г., *Pevasa и Inpesca/Комисия*, C-199/94 P и C-200/94 P, EU:C:1995:360, т. 27).
- 47 Следователно искът за обезщетение трябва да се обяви за недопустим, когато в действителност цели отмяната на влязло в сила индивидуално решение и ако бъде уважен, би довел до обезсилване на правните последици на това решение (вж. в този смисъл решения от 15 януари 1987 г., *Krohn Import-Export/Комисия*, 175/84, EU:C:1987:8, т. 32 и 33; от 15 март 1995 г., *SOBRECAF и др./Комисия*, T-514/93, EU:T:1995:49, т. 58 и 59, и от 17 октомври 2002 г., *Astipesca/Комисия*, T-180/00, EU:T:2002:249, т. 140). Случаят е такъв, когато с иска за обезщетение ищецът цели да постигне същия резултат като този, който би получил при уважаване на жалба за отмяна, която е пропуснал да подаде съевременно (вж. в този смисъл определение от 4 октомври 2010 г., *Иванов/Комисия*, C-532/09 P, непубликувано, EU:C:2010:577, т. 24).
- 48 Освен това искът за обезщетение би могъл да обезсили правните последици на влязло в сила решение и когато ищецът цели да постигне по-широка полза, която обаче включва ползата, която би могъл за извлече от отменително съдебно решение. В този случай все пак е необходимо да се установи наличието на тясна връзка между иска за обезщетение и жалбата за отмяна, за да се приеме, че първият е недопустим (определение от 24 май 2011 г., *Power-One Italy/Комисия*, T-489/08, непубликувано, EU:T:2011:238, т. 46).
- 49 Следва да се добави, че допустимостта на исканията за обезщетение може да се разгледа служебно от съда, тъй като представлява абсолютна процесуална предпоставка (решение от 17 октомври 2002 г., *Astipesca/Комисия*, T-180/00, EU:T:2002:249, т. 139).
- 50 В светлината на тези съображения трябва да се разгледат доводите на жалбоподателя, който се позовава на имуществени и неимуществени вреди.

По имуществените вреди

- 51 Жалбоподателят твърди, че имуществените вреди, които е претърпял, произтичат от три различни обстоятелства.
- 52 На първо място, той иска да му бъде възстановена сума в размер на 438 165 EUR, съответстваща на пропуснатите субсидии, свързани с проекта eDIGIREGION.
- 53 Следва да се констатира, че с това искане се търси плащането на сума, чийто размер съответства точно на размера на вземанията, от които е лишен вследствие на обжалваното решение. Следователно посоченото искане цели, непряко, отмяната на индивидуалното решение, с което жалбоподателят е изключен от проекта, и е насочено към същия резултат като този, който се цели с жалбата за отмяна.
- 54 Жалбата за отмяна на решението за изключване на жалбоподателя от проекта eDIGIREGION обаче вече бе обявена за недопустима (т. 36 по-горе) и това решение следователно е станало окончателно.
- 55 Ето защо искането за поправяне на вреди, свързано със загубата на субсидия в размер на 438 165 EUR за посочения проект, е недопустимо съгласно посочената в точки 46 и 47 по-горе съдебна практика.

- 56 На второ място, жалбоподателят твърди по същество, че е понесъл вреди, свързани със загубата на планираните ресурси за годините 2014, 2015 и 2016, в размер на 146 055 EUR за всяка от тези три години. В репликата той се позовава на вреди, съответстващи на допълнителни предимства, следващи от проекта, и на сума, по-голяма от тази, която е предвидена за неговия бюджет, както и на вреди, свързани със засягането на бъдещата му конкурентоспособност, и на липсата на валоризация на познанията му.
- 57 Това искане обаче също е насочено към получаването на сума, от която жалбоподателят е лишен вследствие на обжалваното решение. Всъщност с посоченото искане той цели да бъде възстановено финансовото положение, в което според него би се намирал, ако не бе прието решението за изключването му от проекта. Следователно искането за плащане на тези суми е тясно свързано с отмяната на решението за изключването му от проекта по смисъла на посочената в точка 48 по-горе съдебна практика. Ето защо това искане също е недопустимо.
- 58 Впрочем, дори да се приеме, че тази връзка с жалбата за отмяна не е достатъчно тясна, за да доведе до недопустимост на искането за поправка на вредите, свързани с планираните ресурси, същото във всички случаи трябва да се отхвърли като неоснователно. Всъщност нищо не потвърждава изтъкнатите цифрови данни във връзка със загубата на планирани ресурси за 2014 г., 2015 г. и 2016 г. Освен това отговорността на Съюза може да се ангажира само ако жалбоподателят наистина е претърпял действителна и сигурна вреда, което той трябва да докаже в съответствие с посочената в точка 42 по-горе съдебна практика. Изтъкнатите планове обаче не представляват доказателство за действителна и сигурна вреда по смисъла на съдебната практика. Това важи и за вредата, свързана със засягането на бъдещата конкурентоспособност на жалбоподателя и с липсата на валоризация на познанията му.
- 59 Поради това посоченото искане е недопустимо и във всички случаи неоснователно.
- 60 На трето място, по отношение на загубата на приходи, свързани с проекти, различни от проекта eDIGIREGION, жалбоподателят се позовава на проектите INACHUS и ZONeSEC. Той посочва едновременно суми, свързани със самите проекти, а именно субсидии в размер на 359 500 EUR за проекта INACHUS и 421 750 EUR за проекта ZONeSEC, и суми, които съответстват на планирани ресурси за годините 2014—2017.
- 61 Следва обаче да се отбележи, че не са представени доказателства в подкрепа на сумите, на които се позовава жалбоподателят. Освен това решението на Комисията от 13 март 2014 г. не се отнася до посочените проекти. Това решение се отнася само до проекта eDIGIREGION и съдържа ясно указание от страна на Комисията, че то не предрешава бъдещите решения относно другите предложения за проекти, в които жалбоподателят участва.
- 62 Ето защо не е установена причинно-следствена връзка между действията на Комисията, довели до приемането на решението от 13 март 2014 г., от една страна, и евентуални вреди във връзка с тези проекти, от друга страна.
- 63 Поради това посоченото искане относно другите проекти, също трябва да се отхвърли.
- 64 От гореизложеното следва, че искането за обезщетение трябва да се отхвърли по отношение на имуществените вреди на жалбоподателя.

По неимуществените вреди

- 65 На първо място, видно от писмените му изявления, жалбоподателят счита, че е претърпял неимуществени вреди вследствие на поведението на Комисията, което той квалифицира като злепоставящо и което според него е засегнало доверието към него и добрата му репутация.

- Жалбоподателят поддържа също, че чрез оказания от нея натиск Комисията била забавила процедурите по преговорите с цел да го заклеими като нежелан участник в европейските проекти. Като обезщетение жалбоподателят иска решението на Общия съд да бъде публикувано в някои бюлетини на Комисията и да бъде съобщено на членовете на консорциумите, в които е участвал и чиито проекти са били спрени или забавени.
- 66 Следва да се отбележи, че евентуалното уважаване на това искане няма да доведе до обезсилване на правните последици от обжалваното решение. Всъщност с посоченото искане не се цели същият резултат както този, който жалбоподателят би постигнал при уважена жалба за отмяна на обжалваното решение, ако бе подадена своевременно. Ето защо това искане е допустимо по смисъла на съдебната практика, посочена в точки 46—48 по-горе.
- 67 Освен това жалбоподателят посочва в подкрепа на твърденията си, че служителите на Комисията били упражнили натиск с цел да го изключат от европейските проекти за научни изследвания. Той изтъква по-специално, че спорът между него и Комисията по отношение на проекта eDIGIREGION се е отразил върху другите проекти, а именно проектите ZONeSEC и INACHUS, в рамките на които Комисията била уведомила другите участници за неговите проблеми във връзка с участието му в европейски проекти. Като доказателство за твърденията си жалбоподателят представя кореспонденция по електронна поща.
- 68 В настоящия случай тези доводи следва да бъдат отхвърлени.
- 69 На първо място, по отношение на електронните писма във връзка с проектите ZONeSEC и INACHUS следва да се отбележи, че жалбоподателят не посочва изрично коя правна норма, с която се предоставят права на частноправните субекти, е била нарушена в случая. Той също така не доказва неправомерно поведение от страна на Комисията, което да представлява достатъчно съществено нарушение на такава правна норма.
- 70 В това отношение, в електронното си писмо от 12 септември 2013 г., адресирано до г-н S., акционер на жалбоподателя, координаторът на проекта INACHUS се позовава на важни коментари от страна на Комисията относно жалбоподателя, които трябва да бъдат обсъдени незабавно. Не са посочени обаче никакви данни за съдържанието на тези коментари. Освен това в изпратено в отговор електронно писмо от 17 септември 2013 г. жалбоподателят предоставя описание на своята организация. Следователно е напълно възможно коментарите на Комисията, които са изисквали незабавно обсъждане, да са се отнасяли именно към този чисто технически въпрос.
- 71 По същия начин, в рамките на проекта ZONeSEC, самият жалбоподател изпраща на 15 януари 2014 г. електронно писмо до координатора на проекта, в което посочва разногласията между предишното му дружество, R., и Изпълнителната агенция за научни изследвания и предлага други предприятия, които да го заместят, в случай че тези разногласия пречат на сключването на договора ZONeSEC. След това координаторът на проекта изпраща електронно писмо от 25 февруари 2014 г. до участниците в този проект, в което посочва финансовите трудности, които трябва да се преодолеят, и отбелязва, че това закъснение може да се дължи на необходимостта да се изчака решението на Изпълнителната агенция за научни изследвания относно жалбоподателя.
- 72 От гореизложеното следва, че жалбоподателят не е представил никакви доказателства в подкрепа на твърденията си за злепоставящи действия от страна на Комисията.

- 73 На второ място, жалбоподателят представя електронни писма във връзка с други проекти, а именно проектите ClusMED, Global ITV и INSO 2. Тези документи обаче са ирелевантни, тъй като не се отнасят до жалбоподателя, а до неговия акционер, г-н S., който не е страна по настоящото производство. Доводът, че всички претърпени от жалбоподателя вреди се отразявали на последния, не оборва този извод.
- 74 На трето място, жалбоподателят се оплаква, че в рамките на проекта eDIGIREGION Комисията била упражнила натиск и така забавила преговорите с цел да го zlepостави.
- 75 Следва да се констатира, че преговорите с Комисията, които е трябвало да приключат на 20 март 2013 г., са продължили до ноември 2013. Не е доказано обаче, че през този период Комисията е zlepоставяла жалбоподателя. Напротив, от посочените в точки 5—10 по-горе материали по преписката личи, че по съображения за добро финансово управление Комисията е използвала този период, за да извърши задълбочена проверка на положението на жалбоподателя с оглед на поставените условия за участие в проекта eDIGIREGION, за да изясни обстоятелствата по преписката и за да му изложи мотивите за отказа на участието му в проекта.
- 76 С оглед на материалите по преписката следва да се констатира, че жалбоподателят не е доказал неправомерно или zlepоставящо поведение от страна на Комисията.
- 77 Поради това искането на жалбоподателя за обезщетение поради засягане на добрата му репутация от действията на Комисията трябва да се отхвърли, без да е необходимо да се проверява дали са изпълнени условията, свързани с наличието на вреда и на причинно-следствена връзка.
- 78 На второ място, жалбоподателят се позовава по време на съдебното заседание на неимуществени вреди, изразени в засягане на добрата му репутация, свързани с приемането на обжалваното решение.
- 79 Общият съд припомня, че съгласно член 44, параграф 1, буква в) във връзка с член 48, параграф 2 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. исковата молба или жалбата съдържа предмета на спора и кратко изложение на изтъкнатите основания, като в производството не може да се въвеждат нови основания, освен ако те не почиват върху правни или фактически обстоятелства, установени в хода на производството. Все пак, когато основанието или доводът допълва основание, което е изложено преди това пряко или имплицитно в исковата молба или жалбата, и се намира в тясна връзка с последното, то трябва да се обяви за допустимо (решение от 11 юли 2013 г., Ziegler/Комисия, C-439/11 P, EU:C:2013:513, т. 46). Аналогично разрешение се налага за оплакване, изложено в подкрепа на основание (решение от 19 май 2010 г., Boliden и др./Комисия, T-19/05, EU:T:2010:203, т. 90).
- 80 В случая оплакването на жалбоподателя, че е претърпял неимуществени вреди вследствие на обжалваното решение, не се съдържа в жалбата и не е основано на правни или фактически обстоятелства, установени в хода на производството. Освен това то не представлява допълнение към вече изложено основание. Всъщност изтъкнатите в жалбата неимуществени вреди, разгледани в точки 65—76 по-горе, се отнасят до поведението на Комисията, а не до обжалваното решение.
- 81 Ето защо оплакването за претърпени неимуществени вреди във връзка с приемането на обжалваното решение трябва да се отхвърли като ново и следователно недопустимо основание в съответствие с член 48, параграф 2 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г.

- 82 Във всички случаи, дори да се допусне, че това не е ново основание, следва да се констатира, че искането на жалбоподателя в това отношение не съдържа посочване на конкретна сума и е насочено непряко към това да се установи, че не трябвало да бъде отстранен от участие в проекта eDIGIREGION. С други думи, с това искане жалбоподателят цели по същество същия резултат като този, който не може да постигне поради просрочване на жалбата си за отмяна. Следователно това искане е тясно свързано с жалбата за отмяна по смисъла на съдебната практика, посочена в точки 46—48 по-горе, поради което трябва да се отхвърли в приложение на тази съдебна практика.
- 83 Освен това жалбоподателят не представя доказателства, от които да се установи засягане на неговата репутацията, свързано с обжалваното решение. В това отношение не може да се приеме, че само по себе си решението за отхвърляне на участието на жалбоподателя в проекта засяга репутацията му, независимо че е неблагоприятно за него. Последниците от приемането на подобно решение са част от рисковете, които всеки съобразителен икономически оператор понася при участие в такава процедура. От това следва, че твърдението за свързана с обжалваното решение вреда, изразена в засягане на репутацията, не е доказано по никакъв начин.
- 84 Поради това трябва да се отхвърли искането за обезщетение на неимуществени вреди, свързани с поведението на Комисията или с обжалваното решение.
- 85 От гореизложеното следва, че искането за обезщетение на жалбоподателя трябва да се отхвърли изцяло, без да е необходимо да се разглеждат исканията му за назначаване на съдебна експертиза и на вещо лице и за процесуално-организационни действия с цел снемане на свидетелските показания на координатори на проекти. Искането на жалбоподателя за публикуване на настоящото решение но Общия съд също трябва да се отхвърли.
- 86 Ето защо настоящата жалба трябва да се отхвърли изцяло.

По съдебните разноски

- 87 Съгласно член 134, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като жалбоподателят е загубил делото, той трябва да се осъди да заплати съдебните разноски в съответствие с искането на Комисията.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (шести състав)

реши:

- 1) Отхвърля жалбата.**
- 2) Осъжда Holistic Innovation Institute, SLU да заплати съдебните разноски.**

Frimodt Nielsen

Dehousse

Collins

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 12 май 2016 година

Подписи